

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/66/2015
Identifikačné číslo spisu:	3113207996
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Seman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3113207996.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne CD Consulting s. r. o., so sídlom v Prahe, Nové Město, Politických vězňů č. 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingová č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Z. Y., nar. X.X.XXXX, bytom XXX X X D. XXX, za účasti Združenia spotrebiteľov Slovenska, o. z. so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, IČO: 42 309 106 ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, o zaplatenie zmenkovej sumy 432,- € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 39CbZm/47/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 16. septembra 2015 sp. zn. 16CoZm/173/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

V konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 39CbZm/47/2013 sa žalobkyňa domáha plnenia zo zmenky. Žalobu podala podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 (ďalej len „Nariadenie“).

Združenie spotrebiteľov Slovenska, so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, IČO: 42 309 106 (ďalej len „ZSS“) dňa 29. decembra 2014 písomne oznámilo súdu prvého stupňa, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovanej.

Žalovaná sa k tomuto procesnému úkonu ZSS nevyjadrila.

Žalobkyňa vo vyjadrení k predmetnému úkonu ZSS uviedla, že v danom prípade ide o európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na ktoré sa vzťahuje Nariadenie. Procesný postup súdu a strán konaní je upravený odlišne od vnútroštátnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku. Podľa názoru žalobkyne je v takejto veci vedľajšie účastníctvo neprípustné. Nariadenie inštitút vedľajšieho účastníctva nepozná a aplikáciu procesných pravidiel vnútroštátnych procesných noriem pripúšťa len

celkom výnimočne - iba vtedy, ak explicitne ustanovuje, že sa postupuje v súlade s príslušným procesným právom uplatniteľným v členskom štáte. Žiadala aby súd rozhodol tak, že vstup vedľajšieho účastníka do konania nepripustí.

Okresný súd Trenčín uznesením zo 21. mája 2015 č. k. 39CbZm/47/2013- 68 pripustil vstup ZSS do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej. V odôvodnení uviedol, že európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je upravené Nariadením, pričom to, čo nie je upravené v nariadení, je upravené v procesnom práve členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Nariadenie nevylučuje účasť vedľajšieho účastníka a ani nemá ustanovenie upravujúce účasť vedľajšieho účastníka v takomto konaní. Otázku prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka treba preto posudzovať podľa § 93 ods. 1 až 4 O. s. p. Vzhľadom na splnenie procesných predpokladov vstup ZSS do konania pripustil a dodal, že námietky žalobkyne o neprípustnosti jeho vstupu nemajú podklad v ustanoveniach Nariadenia.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trenčíne uznesením z 16. septembra 2015 č. k. 16CoZm/173/2015-77 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že otázku prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu je potrebné riešiť podľa ustanovení vnútroštátnej právnej úpravy (t.j. Občianskeho súdneho poriadku), lebo Nariadenie nemá v tomto smere osobitnú úpravu. S prihliadnutím na skutočnosť, že žalobkyňa sa domáha plnenia zo spotrebiteľského právneho vzťahu a procesný úkon vyjadrujúci vôľu vstúpiť do tohto konania prejavilo občianske združenie zamerané na ochranu spotrebiteľa, došlo k vstupu ZSS do konania v súlade s § 93 ods. 1 a 2 O. s. p. Súd prvého stupňa preto rozhodol správne. K odvolacím námietkam odvolací súd uviedol, že európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu predstavuje osobitný druh sporového konania, nejde však o typické skrátené konanie, v ktorom by bola vylúčená účasť vedľajšieho účastníka.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie tvrdiac, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Súdny totiž nepostupovali podľa ustanovení Nariadenia, ale podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a pripustili vstup ZSS do konania ako vedľajšieho účastníka, i keď sa to prieči Nariadeniu. Povolením vstupu tohto subjektu do prebiehajúceho európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa zabráni naplneniu cieľov sledovaných Nariadením a nedosiahne sa zjednodušenie, zrýchlenie a zlacnenie konania. Vzhľadom na to, že vedľajší účastník má z procesného hľadiska rovnaké práva ako účastník konania, jeho účasť v tomto osobitnom druhu konania neúmerne predlži konanie a zvýši jeho časovú náročnosť. Súdny svoje rozhodnutia založili na nesprávnom výklade dôsledkov toho, že Nariadenie neupravuje vedľajšie účastníctvo. Skutočnosť, že Nariadenie neobsahuje úpravu vedľajšieho účastníctva znamená, že uplatnenie tohto inštitútu v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu je vylúčené. Z uvedených dôvodov dovolateľka žiadala napadnuté uznesenie a tiež ním potvrdené uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná a ZSS sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací § 10a ods. 1 O. s. p. po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam výslovne uvedeným v zákone vid' § 238 O. s. p. (pokiaľ ide o rozsudok

odvolacieho súdu) a § 239 O. s. p. (pokiaľ ide o uznesenie odvolacieho súdu), alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných procesných väd (viď § 237 O. s. p.).

Dovoláním možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, nie však v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku smerujúceho proti už právoplatnému rozhodnutiu súdu vyplýva, že pri posudzovaní jeho prípustnosti nemá extenzívny výklad ustanovení § 236 až § 239 O. s. p. žiadne opodstatnenie (k tomu viď aj PL. ÚS 9/04).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla žalobkyňa dovolaním, nemá znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Jeho prípustnosť preto z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nevyplýva.

Dovolanie žalobkyne by v okolnostiach daného prípadu mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 237 O. s. p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu prvostupňového a odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalobkyni bola odňatá možnosť pred súdom konať.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Žalobkyňa odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzuje z toho, že sudy nepostupovali podľa Nariadenia, ale podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a pripustili vstup ZSS do konania ako vedľajšieho účastníka, i keď sa to prieči Nariadeniu.

Dovolacia námietka žalobkyne, že sudy vstup ZSS do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej neposudzovali správne, lebo pri skúmaní podmienok jeho vstupu nesprávne aplikovali ustanovenie § 93 ods. 1 a 2 O. s. p. v situácii, v ktorej tieto podmienky mali skúmať podľa ustanovení Nariadenia (ktoré navyše nesprávne interpretovali), sa z rozhodujúceho - obsahového - hľadiska týka správnosti právneho posúdenia, na ktorom sú založené rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu pripúšťajúce vstup ZSS do konania.

Nesprávne právne posúdenie veci, ktoré tu žalobkyňa súdom vytýka, ale nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (viď tiež R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v ustanovení § 237 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol v § 239 O. s. p. uvedený ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Pokiaľ žalobkyňa namieta, že povolením vstupu ZSS do prebiehajúceho európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa toto konanie skomplikuje a spomalí, dovolací súd uvádza, že každý vedľajší účastník, ktorý vstúpil do konania má z procesného hľadiska rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania; koná však iba sám za seba. Vedľajší účastník vstupuje do konania, aby podporil jedného zo sporiacich sa subjektov. Účelom jeho vstupu je teda napomôcť procesnej strane, ktorú v konaní podporuje, aby v spore dosiahla úspech. To, logicky znamená, že účelom jeho vstupu do sporového konania zároveň je, aby opačná procesná strana nedosiahla úspech. I keď účasť vedľajšieho účastníka v sporovom konaní môže z procesného hľadiska komplikovať a sťažovať uplatňovanie alebo bránenie práv v konaní toho účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník nevystupuje, neznamená to, že by vedľajším účastníkom nepodporovaný účastník strácal niektoré zo svojich procesných oprávnení alebo že by mu vstupom vedľajšieho účastníka bola znemožnená realizácia jeho procesných práv.

Ani táto dovolacia námietka žalobkyne preto neobstoí.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že postupom súdov v preskúmvanej veci nebola žalobkyňa odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 239 ods. 1 a 2 procesne prípustné, nepotvrdila sa existencia vady uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné procesné vady vedúce k zmätočnosti, dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní nemala žalobkyňa úspech a vznikla jej povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nepriznal procesne úspešnej strane náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.